

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

§ 1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

A. Έννοια και στοιχεία της έννοιας του δικαίου	17
B. Δίκαιο, ηθική, πολιτική και οικονομία	18
Γ. Δίκαιο και εθιμοτυπία	22
Δ. Δίκαιο και Δικαιοσύνη (φυσικό δίκαιο)	22
E. Κλάδοι και διακρίσεις του δικαίου	26
ΣΤ. Πηγές του δικαίου	34
Z. Έναρξη ισχύος, κατάργηση και αναδρομικότητα του νόμου	37
H. Διατάξεις του δικαίου	40
Θ. Είδη κανόνων δικαίου	42
I. Ιεράρχηση των κανόνων δικαίου	44
ΙΑ. Έννοια και αποστολή του ουσιαστικού ποινικού δικαίου	46
ΙΒ. Έννοια του εγκλήματος	47
ΙΓ. Ποινές και μέτρα ασφάλειας	48
ΙΔ. Σκοπός και κοινωνική χρησιμότητα της ποινής	50
ΙΕ. Έννοια της δίκαιης ποινής	50
ΙΣΤ. Επιμέτρηση της ποινής	51
ΙΖ. Ερμηνεία και περαιτέρω διάπλαση του δικαίου	53
ΙΗ. Βαθμίδες ερμηνείας και περαιτέρω διάπλασης του δικαίου	54
ΙΘ. Κριτήρια ερμηνείας ή μέθοδοι ερμηνείας	65
ΙΙ. Εφαρμογή των κανόνων δικαίου	81

§ 2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου	87
Α. Τα υποκείμενα του δικαίου (Τα πρόσωπα)	87
Β. Τα δικαιώματα και οι συγγενείς έννοιες	94
Γ. Οι πράξεις δικαίου (κυρίως δικαιοπραξίες και αδικοπραξίες)	106
Δ. Ο χρόνος στο δίκαιο	125
Ενοχικό δίκαιο	127
Α. Βασικές έννοιες σχετικά με τις ενοχές και τις ενοχικές σχέσεις	127
Β. Γενεσιουργοί λόγοι - λόγοι παραγωγής ενοχών	133

Γ.	Κυριότερα είδη υποσχετικών συμβάσεων	136
Δ.	Οι κυριότερες ρυθμισμένες ή επώνυμες συμβάσεις	137
Ε.	Εκπλήρωση της ενοχής ή της παροχής	145
ΣΤ.	Τρόποι εκπλήρωσης της ενοχής ή της παροχής - Λόγοι απόσβεσης της ενοχικής σχέσης	148
Ζ.	Μη εκπλήρωση της ενοχής ή της παροχής (ανώμαλη εξέλιξη της ενοχικής σχέσης, «παθολογία» της ενοχής)	152
Η.	Μεταβίβαση της ενοχικής σχέσης	156
Θ.	Ενοχή ή υποχρέωση προς αποζημίωση	157
Εμπράγατο δίκαιο		162
Α.	Έννοια πράγματος και είδη πραγμάτων	162
Β.	Έννοια της νομής και είδη αυτής	164
Γ.	Κυριότητα	165
Δ.	Συγκυριότητα ή συνιδιοκτησία	171
Ε.	Δουλείες (έννοια και είδη)	173
ΣΤ.	Εμπράγατη ασφάλεια (ενέχυρο, υποθήκη)	175
Οικογενειακό δίκαιο		182
Α.	Εισαγωγικές παρατηρήσεις	182
Β.	Ο γάμος (η σύμβαση)	182
Γ.	Η έννομη σχέση του γάμου (έγγαμη ή συζυγική σχέση)	184
Δ.	Η λύση του γάμου με διαζύγιο	186
Ε.	Συγγένεια (βιολογική συγγένεια και τεχνητή συγγένεια ή υιοθεσία)	187
ΣΤ.	Οι συνέπειες της συγγένειας	189
Ζ.	Επιτροπεία ανηλίκων	195
Η.	Η μνηστεία	196
Θ.	Δικαστική συμπαράσταση - δικαστική επιμέλεια ξένων υποθέσεων	197
Κληρονομικό δίκαιο		198
Α.	Εισαγωγικές παρατηρήσεις	198
Β.	Διαδοχή εκ διαθήκης	204
Γ.	Εξ αδιαθέτου διαδοχή	208
Δ.	Αναγκαστική διαδοχή - νόμιμη μοίρα	211
Ε.	Κληρονομική αναξιοότητα	213
ΣΤ.	Σχολάζουσα κληρονομία	214
Ζ.	Προστασία του κληρονόμου - αγωγή περί κλήρου	214

§ 3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

A. Για το εργατικό δίκαιο γενικά	216
B. Γενική θεώρηση της ατομικής σχέσης εργασίας	221
Γ. Τα πρόσωπα στη σχέση εργασίας	226
Δ. Οι όροι εργασίας	232
E. Οι υποχρεώσεις του μισθωτού	243
ΣΤ. Η ανώμαλη εξέλιξη της υποχρέωσης για παροχή εργασίας	245
Z. Οι υποχρεώσεις του εργοδότη	246
H. Η λύση της σύμβασης εργασίας και η προστασία των μισθωτών	260
Θ. Η απεργία ως δικαίωμα των εργαζομένων	267
I. Συλλογικές συμβάσεις εργασίας	271
ΙΑ. Συλλογικές διαφορές εργασίας	274

§ 4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Γενικό εμπορικό δίκαιο	276
A. Εμπόριο και εμπορικές πράξεις	276
B. Έμποροι	278
Δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας	279
A. Σήμα	279
B. Ευρεσιτεχνία	280
Γ. Εμπορική επωνυμία	282
Δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού	283
Δίκαιο των εμπορικών εταιριών (εταιρικό δίκαιο)	286
A. Εισαγωγικές παρατηρήσεις	286
B. Ομόρρυθμη - Ετερόρρυθμη - Αφανής Εταιρία	288
Γ. Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.)	290
Δ. Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)	301
Δίκαιο των αξιογράφων	301
A. Έννοια και είδη των αξιογράφων	301
B. Συναλλαγματική	302
Γ. Τραπεζική επιταγή	308
Ναυτικό δίκαιο	308
A. Εισαγωγικές παρατηρήσεις	308
B. Ναυτική πίστη	311
Γ. Η συμπλοιοκτησία	312
Δ. Ευθύνη από την εκμετάλλευση του πλοίου	313
E. Ναύλωση	315

ΣΤ. Κοινές αβαρίες, σύγκρουση πλοίων, επιθαλάσσια αρωγή . . .	316
Ασφαλιστικό δίκαιο	317
Α. Γενικά για την ασφάλιση	317
Β. Κλάδοι ασφάλισης	321
Γ. Η ασφαλιστική σύμβαση και τα ανακλύπτοντα ζητήματα	324
Δ. Θαλάσσια ασφάλιση	328
Πτωχευτικό δίκαιο	329
Α. Προϋποθέσεις, διαδικασία και συνέπειες κήρυξης της πτώχευσης	329
Β. Αποτελέσματα της πτώχευσης	332
Γ. Πτωχευτική διεκδίκηση	334
Δ. Πτωχευτική ανάκληση (ακυρότητα, ακυρωσία)	335
Ε. Εργασίες και περάτωση της πτώχευσης	336

§ 5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ)

Α. Δικαιοδοσία και αρμοδιότητα	338
Β. Η δίκη, οι διαδικαστικές προϋποθέσεις και οι προϋποθέσεις παροχής έννομης προστασίας	343
Γ. Θεμελιώδεις δικονομικές αρχές	346
Δ. Δικαστικά έγγραφα	355
Ε. Διαδικαστικές πράξεις	356
ΣΤ. Η αγωγή - Οι προτάσεις - Ο δικαστικός συμβιβασμός	359
Ζ. Τα μέσα επίθεσης και άμυνας του εναγομένου	367
Η. Ερημοδικία	369
Θ. Παρεμπόπτοντα ζητήματα	370
Ι. Η δικαστική απόφαση	371
ΙΑ. Δεδικασμένο	374
ΙΒ. Απόδειξη	376
ΙΓ. Τα ένδικα μέσα - η προσβολή της δικαστικής απόφασης	386
ΙΔ. Οι ειδικές διαδικασίες υπό ευρεία έννοια	393
ΙΕ. Η αναγκαστική εκτέλεση της δικαστικής απόφασης	394

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΔ	Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο
ΑΚ	Αστικός Κώδικας
α.ν.	αναγκαστικός νόμος
ΑΠ	Άρειος Πάγος
άρθρ.	άρθρο
β.δ.	βασιλικό διάταγμα
βλ.	βλέπε ή βλέπετε
ΕΓΣΣΕ	Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας
εδ.	εδάφιο
ΕλλΔνη	Ελληνική Δικαιοσύνη (νομικό περιοδικό)
ΕΝ	Εμπορικός Νόμος
ΕισΝΑΚ	Εισαγωγικός Νόμος Αστικού Κώδικα
επ	επόμενα
Ι.Κ.Α.	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
ΚΠοινΔ	Κώδικας Ποινικής Δικονομίας
ΚΠολΔ	Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας
Ν.Α.Τ.	Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο
ν.	νόμος
ΝοΒ	Νομικό Βήμα (νομικό περιοδικό)
ν.π.δ.δ.	νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου
ν.π.ι.δ.	νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου
ν.δ.	νομοθετικό διάταγμα
ΟΛΑΠ	Ολομέλεια Αρείου Πάγου
ΟΤΑ	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού
παρ.	παράγραφος
περ.	περίπτωση
π.δ.	προεδρικό διάταγμα
ΠΚ	Ποινικός Κώδικας
ΠοινΧρον	Ποινικά Χρονικά (νομικό περιοδικό)
ΠοινΔικ	Ποινική Δικαιοσύνη (νομικό περιοδικό)
πρβλ.	παράβαλε ή παραβάλετε
σελ.	σελίδα

ΣΣΕ	Συλλογική Σύμβαση Εργασίας
Συντ.	Συντάγματος
ΣτΕ	Συμβούλιο της Επικρατείας
τ.	τόμος